

CONTINUEM LA LLUITA CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

25 de Novembre 2015

Propostes Didàctiques

Educació Infantil, Primària, E.S.O., Batxillerat i F.P.A.

STEs-INTERSINDICAL
Organización de Mujeres

ÀREA DE INTERSINDICAL
LA DONA VALENCIANA

Elaboració i Coordinació:
Organització de Dones de *STES-i
Organització de Dones de Confederació Intersindical
Àrea de Publicacions de la Confederació Intersindical

Disseny i maquetació:
Àrea de Publicacions de la Confederació Intersindical

Edició i Distribució:
Confederación Intersindical.
C/ Carretas, 14, 7º E y F, 28012 MADRID.
Tel.: 91 523 14 78. Fax: 91 532 22 80.
Correus electrònic: o. mujeres@stes.es | publicaciones@intersindical.es
Web: www.stes.es

Aquesta publicació o qualsevol part d'ella es pot reproduir i distribuir lliurement, encara que ens agradaria que ens citàrais.

25 de novembre

índice

Justificació i objectius	Pág. 5
Educació Infantil	
Seguim en lluita contres les violències masclistes	Pág. 8
Educació Primària. Primer Cicle (1 ^o - 3 ^o)	
Xicotetes i Grans	Pág. 10
Educació Primària. Segon Cicle (4 ^o - 6 ^o)	
La meua motxilla violeta	Pág. 10

Educació Secundària.	
Text introductori	Pág. 13
Educació Secundària. 1 ^o ESO	Pág. 14
Educació Secundària. 2 ^o ESO	Pág. 17
Educació Secundària. 3 ^o ESO	Pág. 19
Educació Secundària. 4 ^o ESO	Pág. 22

Batxillerat	Pág. 23
-------------	---------

FP y FPA	Pág. 25
----------	---------

material complementari

Llibres	Pág. 29
Pel·lícules i documentals	Pág. 29
Manifiesto del 25 Novembre	Pág. 31

ÀREA DE INTERSINDICAL
LA DONA VALENCIANA

25 de Novembre 2015

Propostes Didàctiques

Educació Infantil, Primària,
E.S.O., Batxillerat i F.P.A.

STES INTERSINDICAL
Organización de Mujeres

25 de novembre

Seguim en lluita contra les violències masclistes

UNITAT DIDÀCTICA PER AL 25 DE NOVEMBRE

JUSTIFICACIÓ:

L'Organització de Dones de la Confederació Intersindical, un altre 25 de novembre més, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones, fa una crida a tots els agents de la comunitat educativa per invocar la transcendència i magnitud que l'educació suposa per a eradicar una de les majors i més perniciosos xacres en totes les parts del planeta: la violència que s'exerceix envers les dones. Aquesta violència que es produeix en tots els àmbits de la societat. De manera explícita a través dels maltractaments, els feminicidis, l'explotació i tràfic amb finalitats sexuals, en els conflictes armats o en l'assetjament sexual; i de manera simbòlica a través dels mitjans de comunicació, la violència disculpada en les tradicions culturals i religioses o la violència institucional tolerada i silenciada.

Amb aquesta finalitat ens dirigim a vosaltres, alumnat, professionals de la docència i de l'orientació en els centres, i us oferim aquesta nova contribució a aquesta tasca educativa mitjançant aquesta proposta didàctica amb activitats per a treballar en l'aula, estructurada per cicles, infantil, primària, secundària i batxillerat i l'educació per a persones adultes.

Amb aquests materials pretenem contribuir a configurar un currículum no sexista, en què se supere la històrica invisibilitat de les dones i en què s'ensenyi i s'aprenge a construir la igualtat entre dones i homes, aportant materials i estratègies que permeten detectar i combatre situacions i conductes que condueixen a la violència contra les dones, al mateix temps que fomentar canvis cognitius, emocionals i actitudinals que permeten construir una convivència entre totes les persones regida pels principis de justícia social, equitat i igualtat. Conscienciem-nos i eduquem el jovent per a això. Nosaltres no estem mortes ni callades!

CONTINGUTS:

- Formes de violència contra les dones.
- Rols i estereotips socials que contribueixen a la violència contra les dones.
- Noves tecnologies i xarxes socials com a instruments per a exercir violència contra les dones.
- Violència simbòlica: els cànons de bellesa femenina, publicitat i els mitjans de comunicació.
- Prevenció de violència de gènere a través de l'educació en igualtat.
- Conseqüències de la desigualtat de gènere en la nostra societat.
- Llenguatge sexista.
- Micromasclismes: la subtileza de les noves formes de violència.

OBJECTIUS:

- Educar en igualtat com a instrument per a previndre tot tipus de violència envers les dones, potenciant actituds de respecte cap al que és femení.
- Definir, visualitzar i identificar totes les formes de violència que s'exerceixen sobre les xiquetes i dones.
- Desenvolupar un esperit crític davant dels costums, les creences i les pràctiques socials legitimades però que impliquen violència contra les dones.
- Dotar d'estratègies que permeten detectar les actituds violentes i els biaixos sexistes envers les dones en els entorns més propers, família, amistats, centres educatius.

Reflexionar críticament sobre tots aquells mites que minimitzen el problema de la violència de gènere.

Reflexionar sobre la desigualtat i dissimetria entre sexes en l'àmbit social, laboral i econòmic com a causa de la violència de gènere.

Conèixer els mecanismes i protocols d'actuació davant de la violència masclista.

Detectar el llenguatge sexista més agressiu en els mitjans de comunicació, llibres de text, música, art, etc., i desenvolupar estratègies de modificació d'aquest.

Detectar la violència simbòlica que s'exerceix socialment contra les dones, i desenvolupar una actitud de rebuig d'aquesta.

Reflexionar sobre les noves formes de violència envers les dones a través de les xarxes socials.

Reconèixer la violència de gènere com un problema social que ens afecta totes i tots, i desenvolupar actituds de lluita activa contra aquesta.

Adquirir una imatge ajustada de cada u a fi de mantindre una autoestima adequada.

Conscienciar l'alumnat per compartir i assumir responsabilitats, familiars i socials, de forma conjunta evitant estereotips sexistes.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES:

1. Competència en comunicació lingüística

- Usar el llenguatge per a la igualtat i la construcció de relacions iguals entre homes i dones.
- Analitzar els actes comunicatius que implica invisibilització o violència envers les dones.

2. Competència matemàtica:

- Realitzar exercicis en què, mitjançant el càlcul de salaris, percentatges de representativitat femenina, contingents i quotes de poder, es posen de manifest les dissimetries socials i laborals entre dones i homes.

3. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic:

- Recaptar informació sobre diferents aspectes de la vida quotidiana tant en documents impresos o en línia, on es revela una realitat incontestable com és la permanència de relacions de desigualtat entre homes i dones, així com un tracte discriminatori en el laboral, social, econòmic... Reflexionar i elaborar propostes d'intervenció per a eradicar aquestes desigualtats.

4. Tractament de la informació i competència digital

- Elaborar fitxes, cartells, vídeos, gravacions musicals, PowerPoint... amb un ús degut les noves tecnologies, a partir de la cerca i selecció d'informació a través d'Internet.

5. Competència social i ciutadana:

- Relacionar-se amb les altres persones per resoldre conflictes de manera pacífica.
- Valorar i respectar les aportacions de les dones a la societat.

6. Competència cultural i artística:

- Analitzar l'ús de la imatge de les dones en reproduccions artístiques, cinema, texts literaris, etc., amb la finalitat de posar en contacte l'alumnat amb el patrimoni cultural, alhora que detecta els biaixos sexistes que puguen contindre.

7. Competència per a aprendre a aprendre:

- Desenvolupar la capacitat d'aprendre per si mateixos i per si mateixes, a través del treball en equip entre iguals, la recerca i l'observació de la realitat quotidiana.

8. Autonomia i iniciativa persona:

- Fomentar l'autoestima, dignificar i apreciar el femení per a així trencar estereotips sexistes i afavorir l'autonomia de les persones per a prendre les seues pròpies decisions.

Metodologia:

Al llarg de la unitat didàctica utilitzarem una metodologia activa i participativa que propicie en el nostre alumnat, d'una banda canvis en les actituds individuals, en els seus coneixements i les seues habilitats per a eliminar les idees errònies que subjauen en el fenomen de la violència de gènere i, de l'altra, que el capacite amb estratègies per a detectar i reconèixer les diferents formes de violència envers les dones i els possibles casos de maltractament que troben al seu al voltant.

Així doncs, la present unitat fa ús de tècniques que promouen el canvi en les idees prèvies de l'alumnat, a través de la contrastació amb tot tipus de fonts documentals, escrites, visuals, musicals, així com amb l'opinió dels seus iguals, tècnica aquesta que, sobretot en l'educació secundària, és una de les més eficaces per a afermar el procés d'ensenyament-aprenentatge, atesa l'elevada receptivitat a ser educats pels seus iguals. Entre les tècniques utilitzes destaquem els grups de discussió, jocs, role play, escriptura creativa, anàlisi de documents, pel·lícules, cançons, debat grupal.

Les activitats que hem elaborat s'han de treballar, algunes de manera individual, per buscar la reflexió personal, i unes altres de manera cooperativa, per propiciar la participació i el debat d'alumnes i potenciar en tots dos tipus d'activitats la sensibilització davant d'aquest important problema i la conscienciació per a una participació activa en la seua eradicació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

La proposta que presentem no es corresponen amb una unitat didàctica a l'ús i, per tant, no en pretenem una avaluació disciplinada. No obstant això, haurem conclòs amb èxit els nostres objectius si en finalitzar l'alumnat: :

Mostra actituds de respecte a les altres persones sense cap tipus de discriminació per raó de gènere.

Reconeix i distingeix les diferents formes de violència envers les dones i xiquetes en el seu entorn pròxim.

Mostra una actitud crítica davant d'accions o fenòmens que suposen discriminació o violència envers les dones en els costums, les creences i les pràctiques socials habituals.

Coneix i utilitza estratègies per a detectar i eradicar actituds violentes i masclistes en els entorns més pròxims: família, amistats, centres educatius.

Detecta aquells mites que minimitzen el problema de la violència de gènere (superioritat "natural" de l'home, l'amor ho pot tot, compatibilitat entre amor i maltractament, l'amor requereix entrega total i pèrdua d'intimitat, l'amor és possessió i exclusivitat etc.) i els rebutja.

Identifica les desigualtats entre sexes en l'àmbit social, laboral i econòmic com a causa de la violència de gènere

Coneix i sap posar en pràctica els mecanismes i protocols de denúncia de les actituds violentes envers les dones.

Detecta usos sexistes del llenguatge en diferents mitjans i utilitza estratègies per a corregir-los.

És capaç de detectar les diferents manifestacions de violència simbòlica envers les dones, i les rebutja.

Considera la violència de gènere com un problema i s'implica activament en la seua eliminació.

Adquireix una imatge ajustada a la seua pròpia existència, però en igualtat amb la d'altres persones

Adquirir una imatge ajustada de cada u a fi de mantindre una autoestima adequada.

Comparteix i assumeix la coresponsabilitat evitant estereotips sexistes.

Educació Infantil

Seguim en lluita contra les violències masclistes

Justificació

Confeccionem aquestes activitats atenent la importància que té l'educació infantil per a una educació en igualtat de condicions per a totes les persones, en aquest cas, centrant-nos en la no-discriminació des de l'escola per diferències de gènere, les quals encara no estan resoltes de manera adequada tant pedagògicament com educativament, així com en l'educació per al desenvolupament d'idees i pràctiques proporcionades per a totes les persones –atesa la diversitat

de les aules–, sense que aquestes suposen que un grup domina sobre un altre; un sistema educatiu en el procés del qual es represente i construisca la realitat educativa, que ha de ser sotmesa a un procés de reconstrucció o transformació social a través d'una educació que aposte per la igualtat de gènere des d'una visió i un tractament multidisciplinari.

Competències bàsiques

Competència en comunicació lingüística.
 Competència digital.
 Competència social.
 Competència cultural i artística.
 Competència per a aprendre a aprendre.
 Competència emocional.

Objetivos

Generals d'etapa:

- Descobrir i construir, a través de l'acció, el coneixement del seu propi cos i el d'altres persones, actuar amb seguretat i aprendre a respectar les diferències.
- Construir una imatge ajustada de si mateix/a i desenvolupar les capacitats/habilitats afectives.
- Establir relacions positives amb les persones iguals i persones adultes; adquirir les pautes elementals de convivència i relació social; regular la conducta, així com exercitar-se en la resolució pacífica de conflictes.

Generals d'àrea:

- Utilitzar el llenguatge oral per a expressar sentiments, desitjos i idees, i valorar-ne l'ús com a eina de relació amb les altres persones, de regulació de la convivència i com a instrument d'aprenentatge.
- Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant-ne el funcionament i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i gaudi.

Metodologia

S'ha tractat de potenciar el descobriment guiat, el treball tant individual com grupal (gran grup i grup reduït), l'ensenyament recíproc, així com la resolució de problemes que puguen plantejar-se durant la realització de les activitats. Igualment, l'organització de les activitats ha tractat de ser flexible i adaptada als diferents ritmes i estils d'aprenentatge, sobretot perquè totes les xiquetes i xiquets tinguen les mateixes oportunitats per mitjà d'una atenció personalitzada i ajustada a

les seues necessitats. Una metodologia, fonamentalment, activa, flexible, dinàmica, oberta, i participativa, a causa que les activitats formulades han tractat de ser constructives, basades en el joc, la manipulació i experimentació com sustente primordial.

Recursos

Els recursos utilitzats es divideixen en 2 tipus:

Materials inventariables, projector, pissarra tradicional i digital, ordinador, i armari de materials.

Materials fungibles: cartolines, paper DIN A-4, goma d'apegar, tisores, retoladors, llapis, pintures i ceres, caixes de cartó, notes adhesives, cassets per a cuinar de plàstic, maleta de tela, cordes, i paper de diferents textures [cel·lofana, seda, xarol, etc.]

Activitats

1- Reuniu l'alumnat en assemblea per tractar el tema de la violència des de diferents perspectives:

- Què és violència? Pregunteu i, a partir de les respostes, comenteu si ser violent o violenta és roí o bo.
- Com es pot fer mal? Només pegant o n'hi ha altres maneres?

Una vegada sentides les respostes, arribem grupalment a la conclusió que fer mal és roí i que no hem de fer-ho de cap de les maneres. A partir d'ací comenteu que el 25-N cal tindre-ho en compte perquè moltes dones i xiquetes són maltractades i, a voltes, assassinades.

2. Poseu en la pissarra digital fotos de dones tristes i alegres. Analitzeu com ens agraden més; identifiqueu les tristes i les alegres. Comenteu si les dones de la seua casa estan tristes o alegres.

3. Dibuixeu dones amb cares tristes o alegres i expliqueu qui són i per què s'expressen així.

4. Realitzeu una exposició amb els dibuixos realitzats sota un lema que acordarem entre tots i totes, exemple: "Millor contentes" o "Així estan les dones de la meua vida", etc. El que sorgisca de forma consensuada.

5. Repartiu, per grups, fotos i cartells de la Marxa del 7-N que haurem imprés i trossejat (la quantitat de trossos, dependrà del nivell). Els demanarem que construisquen la imatge del puzzle i acorden, en el grup, què representa.

En gran grup, comentarem el que sembla a cada grup el que representa i insistirem que les persones no han d'eixir al carrer a lluitar un dia, que cal lluitar tots els dies contra les violències masclistes (expliqueu breument què és).

6. Comenteu i canteu la cançó d'Andaluna i Samir: "Violencia entre iguales"

7. Convideu les família a l'acte del dia de les abraçades. Al ritme de música anirem abraçant els qui ens trobem de cara.

Educació Primària **Primer Cicle**

Xicotetes i Grans

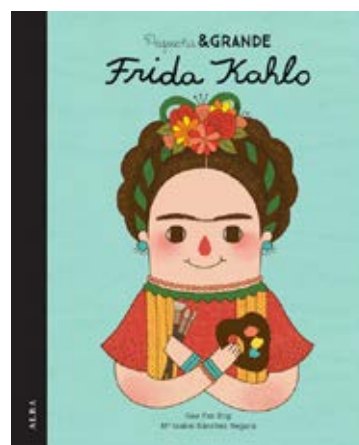
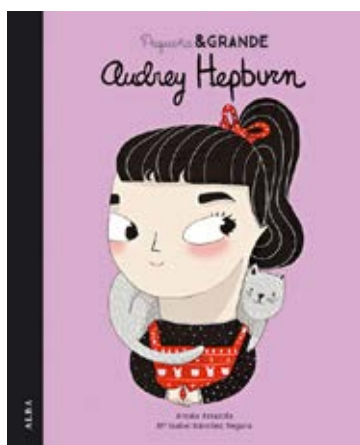
Recomanada para 1^r a 3^r

Justificació

Amb aquestes activitats pretenem que les xiquetes i xiquets no mantinguen els estereotips establits, i treballar la igualtat real entre dones i homes.

Materials

Contes Pequeñas&grandes. Internet. Material fungible

Llegiu els contes sobre aquestes tres dones. Una vegada llegits els contes, digueu-los que busquen en Internet informació i imatges de cada una d'elles; a continuació, demaneu-los que facen un collage sobre una de les tres dones de què parlem.

Una vegada que hàgeu llegit sobre aquestes tres dones, cada xiquet o xiqueta ha de triar-ne una i representar-la; és a dir, dissenyadora, actriu, pintora... i exposar els seus treballs davant els seus companys i companyes.

Educació Primària **Segon Cicle**

La meua motxilla Violeta

Recomanada para 4^t a 6^e

Materials

Material fungible, tela, retoladors de colors

Metodologia

Activa, amb agrupaments flexibles per a facilitar la participació de l'alumnat en el desenvolupament de les activitats, fomentant la intervenció de totes i tots i facilitant aprenentatges significatius.

25 de novembre

Seguim en lluita contra les violències masclistes

Activitats

L'alumnat ha de fer una motxilla violeta amb tela morada i escriure-hi "La meua motxilla Violeta"

Al llarg de tres setmanes prèvies al 25-N, proposeu portar a terme activitats sobre la violència envers les dones, xarrades de persones especialitzades, col·loquis, exposicions de fotos, enquestes, tallers de coresponsabilitat... Al llarg d'aquest mes, cada xiqueta i xiquet guardaran en la motxilla algun objecte o text que li haja impressionat o li haja suposat un nou aprenentatge.

Durant l'última setmana, cada alumne/na ha de presentar davant les seues companyes i companys, els objectes o textos que ha escollit i explicar perquè d'aquesta elecció i el sentit que té.

Llites de les dones

Lectura de les lliçons de feminisme per als meus fills:

Font: http://www.huffingtonpost.es/christine-organ/25-lecciones-feministas_b_6056940.html. Christine Organ

De les següents frases el professorat triarà aquelles que considere oportunes segons el nivell en què es troba l'alumnat:

1. Feminisme no significa femení. Significa igualtat.
2. Ser un xic no significa que no pugues ser feminista.
3. No passa res per plorar. Però, com que amb les altres expressions de l'emoció, cal anar amb compte i fer-ho de manera responsable i respectuosa.
4. Feu-vos amics de les xiques.
5. A les xiques els poden agradar els camions, els superherois i La guerra de les galàxies, igual que als xics els poden agradar les princeses, les festes de te i El meu petit poni.
6. Les expressions "com un home" o "com una xica" no tenen cap significat real. Ignoreu-les.
7. Sigueu forts i sensibles; no són coses incompatibles.
8. Mantingueu la porta oberta a les dones. I als homes. No perquè siga una tradició sexista; simplement com a signe d'amabilitat i educació. Es tracta de tindre bones maneres. Pel mateix motiu, cal col·locar la cadira quan un s'alça i abaixar la tapadora del vàter.
9. Una xica pot ser guapa, atractiva, bonica i sexi, però la verdadera BELLESA procedeix de l'interior.
10. Envolveu-vos de gent que vos convide a donar el bo i millor de vosaltres mateixos. Sigueu cautelosos amb la gent que vol canviar-vos.
11. Un mateix treball mereix un mateix salari; un mateix salari requereix un mateix treball. Així de simple.
12. El teu sexe no et defineix. Ni el teu treball, el teu cotxe o el teu compte bancari. Sigueu amables i valents, sigueu bons amics, esforceu-vos i tracteu a tots amb respecte. Aquestes són les qualitats que vos definiran.
13. Hi ha moltes maneres de mantindre una família a més de la forma econòmica.
14. Encara que la major part dels anuncis i quasi tots els programes de televisió envien missatges que diguen el contrari, els homes són capaços de fer el llit i la bugada, de canviar bolquers i d'ocupar-se d'altres tasques de la llar i de la cria dels fills.
15. No tingueu por de demanar perdó. No indica debilitat, sinó coratge, valentia i força.
16. Mai no doneu per fets els vostres privilegis, ja siguen econòmics, educatius, racials

o culturals; i seguim lluitant pels drets d'aquells que no en gaudeixen.

17. Tingueu sensibilitat, empatia i compassió.

18. Pot haver-hi diferències entre sexes; igual que hi ha diferències entre tot el món. Això és una cosa bona. Intenteu no generalitzar. I no tingueu por de les diferències; celebren-les.

19. Recordeu aquestes lliçons, no necessàriament perquè una persona o grup de persones necessite protecció o tractament especial; simplement perquè són imprescindibles per a la justícia, la igualtat i el respecte. Espere que podran canviar el món. Passet a passet.

En grups de dues persones triaran dues de les frases que ací s'escriuen i n'ha de parlar en debat. De primer entre elles i ells i després el debat es realitzarà entre el grup classe.

**Text
introdutori
per al
professorat**

Educació Secundària

Violència de gènere com una cosa estructural

Quan sentim en els mitjans de comunicació el terme violència de gènere, la primera idea que ens ve al pensament és la d'una dona morta a les mans del seu marit (o el seu ex, en la majoria dels casos; ja que una vegada que la dona s'ha atrevit a abandonar-lo és quan ell, atacat per la seua pròpia ira, decideix matar-la). En concret, pensem en les 750 mortes en l'última dècada a l'Estat espanyol o en els 600.000 casos de maltractament que es produeixen cada any (dels quals, solament una quarta part són denunciats). Realment aquestes xifres són aterridores, i més tenint en compte que estem deixant fora d'aquestes estadístiques els casos de violència entre parelles homosexuals, de violència en un altre tipus de relacions (no té per què ser una relació amorosa) o els casos de prostitutes maltractades per clients. Tota agressió contra una dona, siga en mans de la parella o d'una altra persona que se sent superior a aquesta, hauria d'incloure's i denunciar-se com un cas de violència de gènere.

Per descomptat, però, no podem limitar-nos a parlar de violència de gènere sols en els casos en què és visible l'agressió –a través d'un assassinat o a través de ferides físiques o psíquiques–, sinó que hem d'entendre que vivim en una societat en la qual la violència és sistèmica, i està tan integrada en els nostres actes quotidians que, la majoria de les vegades, passa desapercibuda. El primer a parlar d'aquest tipus de violència, la "violència simbòlica" va ser el teòric francès Pierre Bourdieu, referint-se a un grup de significats imposats com a vàlids i legitimats per la cultura patriarcal, que parteixen de la supremacia i dominació masculina i, per tant, tenen estreta relació amb el poder i l'autoritat.

El poder atorgat als "dominants" és la base de la violència simbòlica, que porta els mateixos dominats a exercir sobre si mateixos les relacions de dominació, i el que assegura la seua existència és que les ignoren com a tals.

Però... quins exemples concrets podem considerar violència simbòlica?

Com afirma la directora de l'Editorial de la Mujer de la Federación de Mujeres Cubanas, Isabel Moya Richard, s'exerceix violència simbòlica envers les dones des de la publicitat que les usa com a objecte sexual, les notícies que les redueixen a víctimes o les ignora, els titulars sensacionalistes que fan del terrorisme masclista un espectacle.

S'exerceix violència simbòlica quan les dones del sud són tractades amb enfocaments folkloristes o xenòfobs; quan es culpabilitza l'amor entre dones; es confinen els anomenats "assumptes de dones" només a determinades seccions de periòdics o noticiaris; quan la lletra d'una cançó crida als quatre vents que "la castiguen"; quan la protagonista d'una sèrie per a adolescents només viu pel seu "físic perfecte" i la veiem multiplicades en nines, camisetes i gots de plàstic.

Podem qualificar com a violència simbòlica aquests programes televisius on es convida la dona que és objecte de violència per a fer-hi un espectacle de "la vida real", o en les tertúlies en les quals per assumir un discurs "políticament correcte" es tracten assumptes d'especial interès per a les dones i no hi estan les seues veus i opinions, ni les de les organitzacions de la societat i/o les acadèmiques/ics que han investigat la problemàtica.

Ens trobem davant de violència simbòlica quan observem en un llibre de text de l'escola que se silencia el paper de la dona al llarg de la història. En la immensa majoria dels llibres de text a penes s'esmenten obres literàries escrites per dones, exceptuant Santa Teresa de Jesús al segle XVII, i les escriptores del XIX Rosalía de Castro i Emilia Pardo Bazán, o bé, en parlar de les escriptores actuals, es fa en un episodi especial anomenat "literatura femenina" (editorial Anaya, 2n de batxillerat).

La violència simbòlica, com qualsevol de les altres formes en què s'expressa la violència de gènere contra les dones és una manera d'exercir el control, però la particularitza, i això contribueix a "naturalitzar" la subordinació. És un recurs que legitima socialment la supervivència de relacions jeràrquiques de poder que potencien el que és considerat masculí. És a dir, contribueix a reproduir les causals de la violència masclista envers les dones i les xiquetes.

No deixa marques visibles, però les seues empremtes es multipliquen en la cultura i impacta a tota la societat. Per això, volem que en el dia 25 de novembre es denuncie tot tipus de violència contra les dones; els colps, els assassinats i les violacions no són més que el reflex més visible i més cruel de tot un sistema a què cal posar fre. .

1er E.S.O

OBJECTIUS

- Detectar la violència simbòlica que s'exerceix socialment contra les dones, i desenvolupar una actitud de rebuig d'aquesta.
- Reflexionar sobre les noves formes de violència contra les dones a través de les xarxes socials.

MATERIALS

- Ordinadors amb connexió a Internet.
- Bolígrafs i llibretes.

METODOLOGIA.

Proposeu treballar en grups de 3 o 4 components en suport del foment del debat. Cada grup ha de triar un o una portaveu per a posar en comú a tota la classe les conclusions a les quals han arribat, tractant d'exposar també les discrepàncies que haja pogut haver-hi. Dues sessions d'una hora de durada.

ACTIVITAT 1. Què és la reïficació o cosificació de la dona?

1. Busqueu en el diccionari la paraula reïficació.
2. Les coses serveixen, com sabem, per a ser usades, les coses no tenen activitat ni vida pròpia. Compara les dues imatges i identifica quines d'aquestes imatges s'acosten més a la reïficació, és a dir, on aquestes dones o xiquetes tenen un paper passiu i només serveixen per a mostrar la seua bellesa.

Definició de reïficació:
1. Convertir quelcom en cosa.
2. Reduir a la condició de cosa allò que no ho és.

3. Quines de les situacions de l'activitat anterior us semblen més divertides? En quines et sentiries més còmode/da? En grups reduïts, reflexioneu sobre la reïficació de les dones i la seua relació amb la violència masclista.

ACTIVITAT 2. El poder de saber valorar-nos. L'autoestima

1. Segurament deus haver sentit moltes vegades la paraula autoestima. Què vol dir per a tu tindre l'autoestima alta? Com afecta l'autoestima quan ens relacionem amb la resta de la gent?

Per a seguir entenent aquest concepte vegem un fragment de la pel·lícula "Las mujeres de verdad tienen curvas".

Carmen i Ana són mare i filla. Entre elles existeix una relació especial que influeix directament en ambdues, però Ana està canviant i madurant. Tots necessitem establir vincles afectius amb altres persones i desenvolupem actituds i conductes, d'identificació, d'oposició i exploració com a font d'aprenentatge. L'autoestima no és, sinó, el valor que ens donem a nosaltres mateixos: com em veig i em valore jo mateix?, quina imatge tinc de mi? Però la resposta no la podem donar sols, de manera aïllada, perquè vivim amb altres persones i depenem de com ens veuen i com ens valoren els altres. Ana no es deixa influir massa per la visió que té d'ella sa mare... comprovem-ho

La pel·lícula la podeu trobar en Youtube en l'enllaç següent: <https://www.youtube.com/watch?v=H-YEUBQ-fQE>

Observa l'escena del minut 65 al minut 69 (1:05 a 1:09)

2. Després de veure l'escena, creieu que és una conversa típica de xiques? Si és així, per què els xics es preocupen menys del seu físic? És molt important el físic entre les vostres amistats? És més important que tindre inquietuds?

3. Com que Ana i sa mare discuteixen tant, s'han mesclat les frases de les dues, separa-les i col·loca el número corresponent davall de la foto.

1. Tienes que fregar los cacharros.
2. Se comió la tarta antes de la boda.
3. Una mujer piensa, tiene ideas, cerebro.
4. Una madre sabe cuál es el hombre para su hija.
5. Valgo más que lo que tengo entre las piernas.
6. Hoy en día las chicas se creen muy listas, así acaban: "panzonas".
7. Los hombres las quieren vírgenes.
8. Piensas que soy un perro que no vale más que para trabajar.
9. Somos mujeres, todas tenemos lo mismo.
10. ¿Quieres abandonar al abuelo?
11. Me gusta como soy
12. No eres fea... si adelgazaras...

.....

.....

4. La major part de les frases de Carmen pretenen fer xantatge emocionalment a Ana o estan relacionades amb tòpics i costums. Classifica-les en les següents columnes (pot ser que algunes es troben en les dues columnes o en cap)

ACTIVITAT 3. Els mitjans de comunicació i l'aspecte físic

- 1 Quin és el model i el cànon de bellesa occidental? Afecten d'igual manera les dones i els homes? Creieu que la publicitat té a veure amb això?
2. Ara busca anuncis que vagen destinats a un públic femení, quins són els productes més anunciats? Fes el mateix amb els destinats a un públic masculí. Emplena la taula i discuteix en grup sobre això.

Productes anunciats	Anuncis destinats a homes	Anuncis destinats a dones

3 Quins dels anuncis que has trobat són masculistes? Les indicacions següents et poden ajudar.

Un anunci es pot considerar masculista si:

- Crea models que consoliden rols de gènere tradicionals: Dona a casa, home a la feina.
- Mostra una imatge de la dona associada amb uns estàndards de bellesa poc reals: altes, guapes i primes.
- Representa imatges de control i dominació de l'home sobre la dona, ja siga físicament, psíquicament o laboralment, situant la dona en posició d'inferioritat.
- Exclou les dones dels espais de presa de decisions importants.
- Centra la dona en els productes relacionats amb la neteja de casa.
 - Utilitza la dona com a objecte sexual i n'usa el cos com a reclam d'objectes i productes dirigits als homes.

2ⁿ E.S.O

MATERIAL:

- CD de Pasión Vega Banderas de nadie (2003) en què s'inclou el tema "María se bebe las calles" i un reproductor de CD. O tindre accés a Internet i escoltar la cançó a través dels altaveus de l'ordinador.
- Qüestionari per a treballar sobre la cançó (Annex 1)
- Material de l'aula: pissarra, clarió o retolador...
- Material de l'alumne: quadern, bolígrafs...

METODOLOGIA:

- Dinàmica i participativa.
- El grup classe escoltarà la cançó del CD o a través de l'enllaç següent:
<https://www.youtube.com/watch?v=FCGSFY8IQ4>
- En aquest altre enllaç es troba la lletra de "María se bebe las calles" de Pasión Vega: <http://www.quedeletras.com/letra-maria-se-bebe-las-calles/pasion-vega/40565.html>
- De seguida, es creu grups de cinc o sis components en què comenten que els ha semblat la cançó i quina n'és la temàtica principal. Apunten en la pissarra el tema principal que haja acordat cada grup i observeu entre tots i tots les coincidències.
- Demaneu-los que responguen a les preguntes del qüestionari adjunt (Annex 1).
- I, finalment, proposeu un debat sobre la temàtica generada per la cançó i el qüestionari sobre la violència de gènere, el mite de l'amor romàntic, la figura del príncep blau, els rols de gènere...

PERIODITZACIÓ:

1 o 2 sessions.

ANNEX 1

1. Després d'escoltar la cançó, respon a les preguntes següents:

- Creus que María és feliç? Per què? *Resposta lliure.*
- María sofreix maltractament per part de la parella, busca la frase o les frases en la cançó que reflecteixen aquesta situació: "Recuerda la primera vez que él le juró que fue sin querer"

"María escapó de sus gritos"

- Hi ha algun testimoni més de l'angoixa de María? Sí.

Copia la frase de la cançó on es fa referència als testimonis: "y en los hijos que vivieron prisioneros de su miedo".

- En la cançó ix l'expressió, "María yo te necesito". Qui trobes que diu això a María? El marit. Realment l'estima? *Resposta lliure.*
- Què creus que vol dir la cançó amb: "Se bebe las calles María"? *Resposta lliure.* Creus que pot equiparar-se a l'expressió "Comerse el mundo"? *Resposta lliure.*

Menciona altres frases de la cançó que també fan referència a aquest fet:

María se fue una mañana / María sin decir nada /
María ya no tiene miedo / María empieza de nuevo.

2. Totes i tots hem crescut amb la idea de l'amor romàntic, un dia vindrà la dona o l'home ideal i viurem feliços per sempre. Però en la majoria dels casos, això no és així, i la persona somiada, en realitat no és tan perfecta. Apunta les frases de la cançó que fan referència al conte de fades, a la idea d'amor romàntic:

"María pensó que el amor era un mandamiento de dos y esperando el primer beso se hace vieja ante el espejo"
"María soñaba con ser la princesa de los cabellos de oro y la boca de fresa"

3. En la nostra societat, estan molt arrelats els rols de gènere (actituds, capacitats, comportaments, papers o funcions socials, i limitacions diferenciades entre les dones i els homes). En la cançó es fa referència a rols de gènere, associats culturalment

a la dona. Busca i apunta en el quadern les frases de la cançó relatives a aquests rols:

"Ella nunca dice que no, es la esclava de su señor
ella siempre lo perdona a sus pies sobre la lona,
su patria es su casa su mundo la cocina
y se le viene encima"

4. Coneixes quins altres rols de gènere imposa la societat als homes? Enumera'ls a continuació:

- Els xics no ploren.
- Els xics són valents, no tenen por.
- Els xics no netegen.
- Els homes han de mantindre econòmicament les dones.
- Els ha d'agradar algun esport.
- Etc.

5. Per què crees que existeixen els rols de gènere? Totes les dones i homes que coneixes els compleixen? Per exemple, totes les dones que coneixes són mestresses de casa i els homes treballen fora de casa? Poden les dones fer coses considerades d'homes, i poden els homes fer coses considerades de dones? Raona la resposta i posa'n exemples.

Resposta lliure (la intenció d'aquesta pregunta és que siguin conscients que només hi haurà igualtat en la nostra societat quan es trenquen els rols de gènere establits i es comprenga que homes i dones poden realitzar les tasques domèstiques, el treball, la pràctica de l'esport... en fi, qualsevol activitat, sense importar el sexe).

6. Saps que hi ha un número de telèfon contra els maltractaments? Quin és? 016

7. Què faries si t'assabentares que alguna persona del teu entorn sent maltractada? Raona la resposta. *Resposta lliure*

8. Creus que en la nostra societat hi ha igualtat entre homes i dones? Raona la resposta. *Resposta lliure*

9. Què podríem fer per a fomentar la igualtat a classe i al centre educatiu? Raona la resposta. *Resposta lliure*

10. Coneixes altres cançons que parlen sobre el maltractament? Anomena-les a continuació:

Resposta lliure
(Beyoncé: "Si jo fóra un xic"; Andy y Lucas: "Y en tu ventana"; Bebe "Ella"; Bebe "Malo"...)

3er E.S.O

La violència de gènere i els mitjans de comunicació

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

"Un maltratador nunca puede ser un buen padre"

- Los protocolos para proteger a hijos de víctimas de violencia de género no se aplican
- El homicidio de Cuatrecasas nunca fue denunciado pese a las peticiones
- In English: Spain failing to protect minors in cases of domestic abuse, say experts

F. G. SPILLANO / P. ALHARIZ | Madrid | 7 AGO 2015 - 15:40 CEST

Archivado en: Legislación, Delitos, Justicia, Violencia doméstica, Ley Violencia Género, Maltrato mujer, Muces y otros, Legislación española, Integridad personal, Violencia género

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

España levantará la inmunidad al policía que mató a su mujer en Brasil

- La inmunidad diplomática no puede ser otorgada a delitos tan graves como la violencia machista, ha asegurado el ministro de Exteriores, José Manuel García-Margallo
- El conserje de la casa en Brasil se entregó tras matar a su mujer
- In English: Embassy security chief who killed wife in Brazil may lose immunity

MIQUEL GONZÁLEZ | Madrid | 13 MAR 2015 - 12:27 CEST

Archivado en: José Manuel García-Margallo, Policía Nacional, Cuerpo Nacional Policía, Violencia género, Policía, Violencia, Fuerzas seguridad, Sucesos, Delitos, Justicia

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

Pacto contra el machismo

Hay que mejorar la aplicación de la ley y reforzar la protección de las mujeres amenazadas y sus hijos

EL PASO | 27 AGO 2015 - 08:00 CEST

Archivado en: Género, Machismo, Violencia género, Sistema, Relaciones género, Violencia, Prácticas, Sociedad

La inoperable creación de crímenes machistas sancionada en España en los últimos meses -como el espeluznante asesinato de los hijos para dañar a la madre en algunos casos- debe llegar a la sociedad española y a sus representantes políticos a lo más allá de las habituales expresiones de dolor y repulsa. Está bien declarar preocupación y participar en actos de protesta contra la violencia machista, pero eso no puede mostrar que la sociedad no es

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

80.000 condenados a trabajos para la comunidad por violencia machista

- El 70% de las penas impuestas por este tipo de delitos no supera los dos meses

J. ANDRÉS GARCÍA | Madrid | 18 OCT 2015 - 20:41 CEST

Archivado en: Compensación condenas, Obraneros, Violencia, Ley Violencia Género, Violencia género, Legislación española, Violencia, Regímenes penitenciario, Sucesos

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

Archivada la denuncia por maltrato contra un cargo municipal de Sevilla

- El Ayuntamiento ha cosido David Navarro y el PSOE le ha dado de baja como militante

ÁNGEL LUCAS / EFE | Sevilla | 7 SEP 2015 - 20:44 CEST

Archivado en: Juan Espadas Ceja, Navarra Pérez, Violencia género, Sevilla, PSOE, PSOE Andalucía, Violencia, Partidos políticos, Sucesos, Política, España

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

El parricida telefonó a su exmujer para decirle que iba a matar a las niñas

- El sospechoso asesino utilizó una tierra natal para contactar al juez
- Un hombre degolló a sus hijos de 4 y 9 años para vengarse de su exesposa

EL PASO | Sevilla | 8 AÑO 2015 - 12:02 CEST

Archivado en: Moralia, Violencia género, Provincia Pontevedra, Violencia, Sucesos, España, Sucesos, Delitos, Problemas sociales, Justicia, Sociedad

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

Suben los casos de violencia machista entre las más jóvenes y las mayores

- Las órdenes de protección a las menores de 18 años se incrementan un 15% y a las mujeres de entre 70 y 74 años, un 25%
- Una de cada tres víctimas considera susceptible que se pierda la custodia

F. G. SPILLANO | Madrid | 5 MAY 2015 - 22:37 CEST

Archivado en: Machismo, Sucesos, Violencia género, INE, Relaciones género, Estadísticas, Violencia, Sucesos, Peligros, Administración Estado, Problemas sociales

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

La juez ordena prisión para el edil detenido por la muerte de su mujer

- Se investiga un delito de asesinato y se suspende la patria potestad de los hijos menores
- La familia, desde el EU en Sierra, fue víctima de un incendio en su vivienda
- El Gobierno Valenciano ha guardado un minuto de silencio en señal de protesta
- Detenido en el Ed. de Guerra Unida por la muerte de su mujer en Valencia
- El Consell condena la muerte y el acalló de Sierra ignora la repulsa

EL PASO | Valencia | 7 AGO 2015 - 14:39 CEST

Archivado en: Violencia género, Asesinato, Comunidad Valenciana, Violencia, España, Partidos políticos, Sucesos, Política, Delitos, Justicia, Problemas sociales, Sociedad

VIOLÈNCIA DE GÈNERO

Igualdad lanza un protocolo contra la violencia de género en Internet

- Andalucía anuncia que es el primer texto institucional creado en España con herramientas y rutas para detectar la delincuencia ejercida en las redes sociales contra las mujeres

ÁNGEL LUCAS | Sevilla | 26 SEP 2015 - 09:41 CEST

Archivado en: Anuncios, Información, Violencia género, Andalucía, Violencia, Redes sociales, Mujeres, Delincuencia, Sexo, Sucesos, Internet, Delitos, España

Introducció

Els mitjans de comunicació tenen una gran capacitat per a influir en la presa de consciència de la societat sobre molts aspectes que ens afecten, com ara, la violència de gènere. Els mitjans de comunicació han aconseguit que la violència de gènere trenque la barrera de l'àmbit domèstic o de parella i que es considere un problema de caràcter públic. Aquest reconeixement per part dels mitjans ha permès que la violència contra les dones haja entrat a formar part de l'agenda política de quasi tots els partits i que es reconega com un dels

motius més destacats de preocupació social.

Malgrat tots aquests reconeixements, el tractament que els mitjans han donat a la violència de gènere no sempre ha sigut el més adequat, ja que els mitjans lluiten entre dos tipus d'interessos enfrontats: tractar amb respecte i serietat la informació que arreplega fets tan greus com la violència de gènere enfront de la necessitat empresarial d'oferir un producte que el públic consumisca.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Treballem amb grups de 4 o 5 alumnes. Repartiu a cada grup la fotocòpia en la qual s'arrepleguen titulars d'algunes notícies i articles d'opinió que han eixit en la premsa periòdica. Enmig de la classe col·loqueu diferents periòdics i que cada grup en trie un o dos. També hi ha d'haver ordinadors i accés a Internet per a buscar-hi informació.

- ◆ Repartiu la fotocòpia en la qual s'arrepleguen titulars d'algunes notícies i articles d'opinió que han eixit en la premsa periòdica. Cada grup ha de triar el titular de la notícia que més els haja cridat l'atenció.
- ◆ Contrasteu la forma d'informar sobre aquests fets en els diferents mitjans.
 - Hi ha diferència en la forma de tractar la informació? Com és tractada la mateixa notícia? Tenen caràcter sensacionalista, emfatitzen el dolor o la violència?
 - Quin impacte creieu que tenen aquestes notícies en les persones que les lligen? Conviden a la reflexió, la implicació i la cooperació o, per contra, provoquen rebuig o por?
 - Expliqueu la intenció comunicativa dels diferents emissors de la notícia: informar, opinar o entretenir, i determineu si la forma d'expressar-se és objectiva o subjectiva. Justifiqueu la resposta a través d'exemples dels diferents textos
- ◆ Elaboreu una notícia pròpia seguint els passos següents:
 - Planificació: recopilar informació sobre la notícia a través de diferents fonts, com Internet, premsa, etc.
 - Organització i elaboració: inventar un titular i escriure una entradeta i el cos informatiu; tindre en compte que la notícia ha de donar resposta a les sis preguntes de tota notícia: què ha succeït, a qui li ha succeït, quan, on, per què i com
- ◆ Seleccionem de la fotocòpia un article d'opinió.
 - Extraiem els diferents arguments adduïts per l'autor o autora de l'article sobre les causes que provoquen la violència de gènere i explica quines solucions aporta per a combatre-la.
 - Elaborem una carta al director d'un diari en què reflexionem sobre la violència de gènere i la manera de combatre-la
- ◆ Busquem notícies en els periòdics que s'han aportat a la classe en les quals es reflectisca alguna de les formes de violència que destaquen les notícies, centrant-vos en aquelles en què es tracte de mostrar que hi ha grups, persones, moviments o associacions que col·laboren en la cerca de solucions per a eradicar la violència de gènere.
- ◆ Com a activitat final, feu una posada en comú de les conclusions dels grups a partir de la notícia i l'article d'opinió seleccionat per cada grup. Algunes preguntes per a la posada en comú podrien ser:
 - Per què es produeix la violència contra les xiquetes i les dones?
 - Quan sorgeix la violència de gènere? És necessari que hi haja un vincle entre agressor i víctima? Com hem de reaccionar?
 - És el mateix la violència física que la violència psicològica? Per què la persona maltractada perdona sovint l'agressor?
 - Quines situacions de violència són les que us criden més l'atenció?
 - Quines podrien ser les solucions?
 - Què us ha aportat l'activitat?
- ◆ Com a ampliació de l'activitat, es pot recomanar a l'alumnat que vegem les notícies de diferents canals de televisió durant una setmana i que arrepleguem les notícies relacionades amb la violència de gènere per escrit i de forma breu.

4^t E.S.O. NO SOLS FAN MAL ELS COLPS

Justificació:

Es tracta de veure una sèrie de vídeos sobre un taller/monòleg de Pamela Palenciano, una xica que va ser maltractada pel seu xicot dels 12 als 18 anys. El seu testimoniatge tomba els mites de l'amor romàntic i ajuda els xics i xiques a detectar els primers signes del maltractament.

Materials

-Connexió a Internet.

https://www.youtube.com/watch?v=bHkiPUX_oyM&list=PL4AB46D67B95D2EFA

Són una sèrie de vídeos encadenats. Vegeu des del primer, a partir del minut 2,50, fins al quart, en el minut 9,30.

-Paper i bolígraf.

Metodologia

Dues sessions de 50 minuts.

-En la primera sessió han de respondre a unes preguntes prèvies en gran grup i veure els vídeos mentre responen de manera individual a les preguntes proposades.

-En la segona sessió proposeu fer la posada en comú en grup de 4 o 5 components, que s'ajuntaran tan lliurement com siga possible perquè es puguin sentir còmodes comentant).

Exposició i comentari amb tota la classe de les respostes obtingudes. A més de les persones portaveus és recomanable deixar-los parlar lliurement per afavorir la comunicació d'experiències viscudes.

del príncep i la princesa? Poseu-ne alguns exemples que hàgeu vist últimament.

- Creieu que la bulímia és una malaltia que ocorre més a les xiques? Quina trobeu que en pot ser la raó?
- Què són els maltractaments? Com i quan creieu que comença el maltractament masclista en una relació de parella? Les xiques de la vostra edat poden ser maltractades? En coneixeu alguna que siga maltractada pel seu xicot? Quines accions violentes envers les dones es poden donar en parelles joves?
- Les famílies i les amistats coneixien aquestes situacions de maltractament? Per què? Què n'opinen?
- Busca el significat de xantatge emocional.

Preguntes:

- Estàs d'acord que a les dones els ensenyen a esperar i als homes a prendre la iniciativa? Posa l'exemple d'això que ix en el vídeo i altres que se t'ocörreguen que ho demostren.

Si a alguna dona se li ocorre trencar amb aquest estereotip, què en podem arribar a dir, d'elles?

- Assenyala comportaments específics de dones i d'homes que mostren que estem educats/ades de manera diferent. N'ixen molts en el vídeo, però podeu afegir-ne d'altres.
- Enumera els xantatges emocionals que el xicot de Pamela li fa per aconseguir aïllar-la del seu entorn i així aconseguir que només li preste atenció, a ell.
- Assenyala quines coses va deixant de fer Pamela que ajuden que es vaja aïllant cada vegada més i que tot el seu món es reduísca al seu xicot.

Activitats

Preguntes prèvies:

- Si xic festeja amb moltes xiques, què se'n diu? I si passa això a una xica?
- Creus que hi ha algun vídeo, cançó, videojoc, pel·lícula o sèrie que reflectisca el clàssic conte

25 de novembre

Acció:

- Cada grup ha d'escriure una piulada que siga un pensament, un mem, una foto amb un comentari, etc. que reflectisca una forma sana d'amor. Pot estar dirigit en general o a una persona concreta però sense citar-la. Les piulades es corregiran i es comentaran en gran grup i després totes les persones del grup que tinguen xarxes socials els pujaran a Facebook, Twitter o Instagram com a part del treball de classe.

Batxillerat

Objectius

- Identificar violències contra les dones en altres països del món, reconeixent-les per ser capaços de reaccionar contra elles.
- Contrastar la violència d'alguns països amb les violències estructurals i de la quotidianitat, incidint en les respostes perquè siguin conscients de les seues conseqüències i com reaccionar davant d'aquestes.
- Fomentar el gust pel còmic i el cinema com a mitjà d'expressió de les vivències femenines.
- Analitzar la presència de les dones en el món del cinema.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Competència social i cívica.
- Competència per a l'autonomia i iniciativa personal.
- Competència en comunicació lingüística.
- Competència en el tractament de la informació i competència digital.
- Competència digital.

Metodologia

La professora o professor explicarà al grup classe que treballar sobre un còmic i una pel·lícula feta sobre la mateixa novel·la gràfica i els introduirà en l'argument de Persèpolis, en les circumstàncies històriques i socials en les quals es desenvolupa, animant-los a llegir l'obra pel seu compte.

A continuació, es veurà el film, se'n farà un debat i es duran a terme les activitats escrites que es proposen a continuació.

Materials

Ordinador, projector, folis i bolígrafs.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- És conscient de la violència contra les dones que hi ha al món.
- Busca informació de manera autònoma sobre el tema proposat.
- Discrimina els estereotips que es donen habitualment en el cinema.
- És conscient de les particularitats dels règims polítics d'altres països.
- Participa activament en els debats proposats en classe.

ACTIVITAT 1.

1. L'alumnat ha de realitzar un cartell individual amb frases que celebren la igualtat entre homes i dones, i en contra de la violència masclista.
 - a) Amb aquest cartell han de fer-se una foto individual o en grup.
 - b) El dia 25 de novembre es farà una foto amb tot l'alumnat i professorat al pati portant aquests cartells i sota el lema: "L'IES _____ CONTRA LA VIOLENCIA MASCLISTA".
 - c) Els cartells elaborats quedaran exposats a l'IES (també es pot aprofitar l'optativa d'audiovisual per a fer fotografies i/o collages que decoren el centre).
 - d) Aquesta activitat tindrà reflex en el blog de l'IES i en les xarxes socials.

2. La visió del curt: "Prevención de la violencia de género entre jóvenes". Debat i anàlisi.

<https://www.youtube.com/watch?v=4maVL0Jyvr4>

25 de novembre

Seguim en lluita contres les violències masclistes

FP y FPA

Introducción

INTRODUCCIÓ: LA VIOLÈNCIA I EL TESTIMONI SILENCIÓS.

Una de les dificultats per acabar amb la violència masclista i les violències en general, són els silencis que es generen al voltant de la víctima. El silenci de les persones que són testimonis passius de l'infern que aquesta viu: les agressions físiques i psicològiques cap a ella. Persones pròximes a la víctima, callen davant la barbàrie. Els motius per callar i no desemmascarar a l'agressor i/o denunciar davant la policia abasten des de la pròpia vergonya, pel reconeixement de la violència per part d'una persona que és molt propera, fins a la por davant les amenaces de l'agressor i la paralizació per l'estupor.

En aquest context, més freqüent del que imaginem, es fa necessària a la sensibilització de tots i totes. D'aquesta manera, quan es doni la situació, les persones que envolten la víctima, podran intervenir, donar-li suport, denunciar, alertar...

En ocasions herois i heroïnes intercedeixen en escenes violentes públiques, però són poc freqüents. És necessari que tots i totes siguem herois i heroïnes i ens impliquem en la denúncia de qualsevol tipus de violència, que eduquem als nostres fills i filles, alumnat... que ens pronunciem en qualsevol conversa contra qualsevol manifestació del sistema patriarcal abusiu que vol sotmetre sota el jou masclista les iniciatives vitals de tota dona, les seves expectatives laborals i socials, les seves emocions.

OBJECTIU:

Sensibilització contra les violències masclistes, ajudar a evitar-les i combatre-les.

METODOLOGIA

Exposar una situació concreta per reflexionar sobre ella i introduir mitjançant petites tasques, la manera en la qual poden detectar-se els maltractaments per denunciar-los públicament.

Material

- Curtmetratge: "Silencios". Premiat en la IX edició 2015 del Certamen Internacional de curts per la igualtat i presentats el 14 d'octubre a València.

<https://cortosilencios.wordpress.com>

<https://www.youtube.com/watch?v=o0seLzZZ0X4>

ACTIVITATS ABANS DEL VISIONAT

Pluja d'idees: es tracta d'imaginar una situació semblant a la qual observarem en el vídeo. Una sèrie de preguntes ajudaran a fer-se una idea:

- Has presenciat en alguna ocasió una conversa violenta entre un home i una dona?
- Recordes l'escena d'alguna pel·lícula?
- Què li retreu l'home a la dona?
- Quin tipus de menyspreu li mostra?
- Com transmet l'home la violència?
- Com reacciona la dona?
- Recordes la intervenció mediadora d'una tercera persona?
- Com et sentiries tu si et veiessis embolicada en una situació semblant com a víctima o com a testimoni?
- Com reaccionaries per evitar-ho en un cas o un altre?

DURANT EL VISIONAT

- L'observació del vídeo es farà tenint en compte les preguntes anteriorment plantejades per estar preparats/des per a les següents tasques.

DESPRÉS DEL VISIONAT

- Reflexionem:
Per què penses que la sogra calla? Per què creis que la víctima actua així? Com podria haver-se evitat aquesta acció violenta?

Objectiu: Reconèixer

3.1. TIPUS DE VIOLÈNCIES

Objectiu: reconèixer els diferents tipus de violències.

- En primer lloc cal conèixer els tipus de violència que existeixen. Per a això s'haurà de llegir la informació de les diapositives 7 a 11 en:

<http://es.slideshare.net/cristinamonterobernal/violencia-de-gnero-maltrato-infantil-y-maltrato-hacia-ancianos>

- A continuació descriu i mostra amb exemples dels diàlegs els diferents tipus de violència que has observat en el curt "Silencios".

3.2. EL PERFIL DEL MALTRACTADOR

Objectiu: reconèixer el perfil del maltractador.

El patró de conducta del maltractador es repeteix una vegada i una altra en una persona arquetip. És important que tots i totes aprenguem a reconèixer les característiques que ho defineixen, quines són les seves estratègies per controlar-la i manipular-la. Si la possible víctima pogués conèixer-les a temps, podria evitar-les o impossibilitar futurs fets més violents.

Quin tipus de fets o paraules del curtmètratge es corresponen amb el perfil d'un maltractador?

Consulta la següent pàgina per informar-te:

<http://dinoviolenca.blogspot.com.es/2009/01/perfil-de-un-maltratador.html>

25 de novembre

Seguim en lluita contra les violències masclistes

3.3 LES FASES DEL MALTRACTAMENT

Objectiu: reconèixer quines són les fases del maltractament.

Anomenem escalada de violència a l'increment accelerat de la violència que es dona al final de la fase de tensió i al final de la fase de reconciliació. Identificar l'escalada de violència és de gran utilitat per valorar el perill al que està exposada la víctima i adequar les diferents intervencions professionals.

Com creïs que és l'ordre en què ocorren els fets?

- Fase de lluna de mel
- Fase d'acumulació de tensió
- Fase d'explosió violenta

Per comprovar la resposta correcta i accedir a més informació, Vegeu: apartat 3.1. Claus teòriques per al professorat. Pàgines 5-7 de la Guia didàctica de Diana a la xarxa: <http://tusojos.es/sites/default/files/DIANA%20EN%20LA%20RED%20guia%20didactica.pdf>

3.4. ELS SENTIMENTS DE LA VÍCTIMA

Objectiu: Interiorització de la situació i reconèixer els sentiments de la víctima.

Tots i totes es relaxaran tancant els ulls i intentaran reconèixer l'espai i la situació segons se'ls vagi explicant: "Imagina que estàs a casa després d'una jornada de treball, estàs cansada però encara et queda treball per fer, la teva sogra viu amb vosaltres és major i amb prou feines pot ajudar-te. El teu marit" A continuació escoltaran les paraules de l'agressor en el vídeo amb els ulls tancats.

Com et sentiries si un home et tractés així? Descriu-ho, busca un adjectiu o un substantiu que descrigui el que la dona sent segons el que diu i segons el que tu sentiries si et parlessin d'aquesta manera.

3.5. ELS SILENCIS

- Llegeix l'opinió de Paqui Méndez sobre els silencis en la següent entrevista: Mentre hi hagi una societat en silenci, no canviarem les coses: <http://www.saoedicions.com/paqui-mendez/> i dona la teva opinió.

DATOS DE LA PELÍCULA

Web general de presentación de los videos.

<http://www.cineenvioleta.org/wp-content/uploads/2015/09/NP-CORTOS-2015-ok.pdf>

SILENCIOS

Jesús Méndez · España · 2014 · Color · 9'59" · Digital.

Dirección: Jesús Méndez

Guión: Jesús Méndez

Fotografía: Maggie Genovese, Sara López

Música: Roberto Guglieri, Raúl Aguilar

Montaje: Txema Torres

Productor: Alba Ferrara, Txema Torres, Carles Isern, Manel Alija, Dani Alija

Intérpretes: Marisa Paredes, Roger Pera, Alba Ferrara

Producción: Dos Mentes Producciones

Idioma: Castellano

Subtítulos: Castellano / Inglés / Polaco / Italiano / Portugués

Sinopsis

Un día como tantos, una tarde como muchas, mi hijo, mi nuera, su casa, mi silencio...

Silencios, que cuenta con una brillante interpretación de Marisa Paredes, hace un uso tremendamente expresivo del fuera de campo para poner el acento en la dificultad de romper el silencio por parte de los familiares que, día a día, son testigos de la violencia machista. El silencio cómplice con el maltratador, por parte de la sociedad que rodea a la víctima, es el centro de este cortometraje magnífico.

25 de novembre

Seguim en lluita contres les violències masclistes

Què llegir

<http://www.mujeupalabra.net/libros/listasdelibrosportemas/feminismo.htm>
<https://hayperspectiva.wordpress.com/2011/12/27/novelistas-feministas/>

Què veure

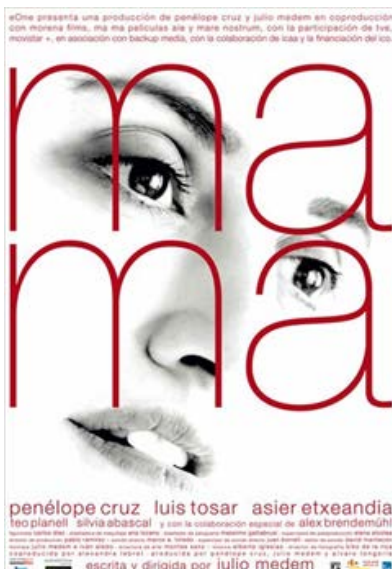
SINOPSI:

Ambientada al segle XX i dirigida per Sarah Gavron, *Suffragettes* seguirà a una jove soldat (Carey Mulligan, *El gran Gatsby*) del moviment feminista anglès. Una dona lluitadora de la classe obrera, que comença la seva protesta pacíficament i, sense veure resultat, es radicalitza fins a utilitzar la violència per forçar el canvi i aconseguir el dret al vot de la dona.

8 PEL·LÍCULES FEMINISTES IMPRESCINDIBLES:

<https://hombresmujeresyfeminismo.wordpress.com/2015/06/16/feminismo-y-cine-ii-8-peliculas-feministas-imprescindibles/>

Una aparent vida perfecta com a mare i esposa. El seu marit és molt més major que ella, li acompanya a una comunitat de persones jubilades. La seva vida s'enfronta a una situació que li fa buscar-se a si mateixa

<http://sheyehs.blogspot.com.es/p/peliculas-feministas.html>

25 de novembre

Seguim en lluita contra les violències masclistes

25 de Novembre de 2015
Dia Internacional per a l'Eliminació de la
Violència contra les Dones

MANIFEST DE L'ORGANITZACIÓ DE DONES DE LA CONFEDERACIÓ INTERSINDICAL

Continuem la lluita contra les violències masclistes

Hui i tots els dies de l'any, continuem denunciant que les violències masclistes suposen la manifestació més brutal de la desigualtat de gènere i un greu atemptat contra els drets humans de les dones, consentit en totes les societats, arreu del món.

Moltes són les formes d'aquestes violències que patim les dones només pel fet de ser-ho, perquè el gènere és una excusa per a discriminar-nos en tots els àmbits de la vida. Violències que adopten la forma de llenguatge que ens invisibilitza, de publicitat sexista, d'agressions sexuals, de maltractaments psicològics i físics, de tracta de dones i xiquetes per a l'explotació sexual, de feminicidis... tantes són les formes d'aquesta violència que ja l'anomenem en plural.

La cultura patriarcal continua perpetuant els rols i estereotips sexistes que són el medi de cultiu de la violència masclista. Mentrestant, la societat encara continua mirant cap a un altre costat davant les agressions constants, els feminicidis...

Aquest 7 de novembre, mig milió de persones dels diferents territoris de l'Estat ens manifestarem contra les violències masclistes en un dia històric per al moviment feminista. Dones i homes ens ajuntarem per dir que ja n'hi ha prou de violències masclistes. El rearmament del patriarcat ha sigut terrible.

No podem deixar la nostra lluita. No deixarem de fer-ho fins a aconseguir que aquest terrorisme masclista siga una qüestió d'estat i s'arbitren mesures urgents per a aturar la massacre.

Enguany, continuem fent nostres totes i cada una de les exigències del Moviment Feminista, reflectides en el manifest del 7N:

- Que la lluita contra el terrorisme masclista siga una qüestió d'Estat.
- Que es desenvolupe i implemente el Conveni d'Istanbul i el compliment de les recomanacions de la CEDAW, i es reforme la llei 1/2004 perquè hi estiguen recollides totes les formes de violència contra les dones.
- Que tota la societat i les seues organitzacions i institucions es comprometen en aquesta lluita.
- Que la lluita i els recursos incloguen tant la violència que exerceix la parella o l'exparella com les agressions sexuals, l'assetjament sexual en l'àmbit laboral, la tracta amb finalitats d'explotació sexual i laboral de dones i xiquetes, i totes les violències masclistes.
- Que totes les instàncies de govern es comprometen realment en la prevenció i l'eradicació de les violències masclistes, així com en l'assistència i la reparació de totes les dones en situació de violència, independentment de la situació administrativa en què es troben les dones.
- Que l'accent es pose en la protecció de les afectades, facilitant diferents eixides que impliquen una veritable recuperació vital, econòmica i social d'elles així com dels fills i filles.
- Que la prevenció siga una política prioritària, que incloga un sistema coeducatiu en tots els cicles, la formació específica per a tot el personal professional que intervé en els processos, els mitjans de comunicació, la producció cultural i la societat civil en la lluita contra les violències masclistes.
- Que els mitjans de comunicació es comprometen a fer tractament adequat de les diferents violències masclistes, visibilitzant-les, evitant el sensacionalisme morbós en el tractament i utilitzant un llenguatge i unes imatges no sexistes.
- L'eliminació de la custòdia compartida imposada i el règim de visites als menors dels maltractadors condemnats. La retirada i no-cessió de la pàtria potestat als maltractadors.

País Valencià, 25 de novembre de 2015
Intersindical Valenciana

LISTADO DE MUJERES Y NIÑAS ASESINADAS POR VIOLENTOS MACHISTAS DESDE EL 1 DE ENERO AL 15 DE NOVIEMBRE DE 2015

1. Teresa, 70 años, asesinada por su expareja el 12 de enero en Elche (Alicante)
2. Natividad, 64 años, asesinada por su excuñado el 12 de enero en Elche (Alicante)
3. Gisela, 69 años, asesinada por su pareja el 19 de enero en Orba (Alicante)
4. Sandra, 39 años, asesinada por su pareja el 21 de enero en Terrassa (Barcelona)
5. Egle B, 39 años, asesinada por su pareja el 4 de febrero en Ronda (Málaga)
6. Susana, 38 años, asesinada por su pareja el 12 de febrero en Valencia.
7. Hanane, 43 años, asesinada por su pareja el 9 de marzo en Xàbia (Alicante)
8. Tamara, 23 años, asesinada por su pareja el 12 de marzo en Cáceres.
9. Davinia, 31 años, asesinada por su pareja el 29 de marzo en Alhauin de la Torre (Málaga)
10. S.I., 24 años, asesinada por su pareja el 30 de marzo en Lleida.
11. G.M., 32 años, asesinada por un conocido el 11 de marzo en la zona franca de Barcelona.
12. S.I., 29 años, asesinada por su pareja el 2 de abril en Vitoria
13. Francisca, 46 años, asesinada por su pareja el 3 de mayo en Sorbas (Almería)
14. Isabel, 66 años, asesinada por su pareja el 8 de mayo en Orense
15. Genma, 48 años, asesinada por su pareja el 14 de mayo en Denia (Alicante)
16. Encarna, 41 años, asesinada por su pareja el 15 de mayo en Villaviciosa de Odón (Madrid)
17. M ^o del Águila, 50 años, asesinada por su pareja el 3 de junio en Alcalá de Guadaíra (Sevilla)
18. Angeles, 40 años, asesinada por su pareja el 13 de junio en Herrera de Camargo (Santander)
19. Rilma, 37 años, asesinada por su pareja el 15 de junio en Sant Antoni (Ibiza)
20. S.I., 40 años, asesinada por su ex pareja el 21 de junio en Vélez Málaga
21. R.N., 36 años, asesinada por su pareja el 22 de junio en Soria
22. S.I., 41 años, asesinada por su pareja el 26 de junio en Barcelona
23. Cristina, 14 años, asesinada por la ex pareja de su madre el 29 de junio en Villajoyosa (Alicante)
24. Beatriz, 30 años, asesinada por su ex pareja el 4 de julio en Arbo (Pontevedra)
25. Felicidad Rosa, 68 años, asesinada por su pareja el 5 de julio en Pravia (Asturias)
26. Anka, 22 años, asesinada por su ex pareja el 9 de julio en Arganda del Rey
27. Laura, 27 años, asesinada por su ex pareja el 10 de julio en Sta Cruz de la Palma
28. S.I., asesinada por su pareja el 12 de julio en Calella (Barcelona)
29. Chari, 60 años, asesinada por su pareja el 14 de julio en Mollina (Málaga)
30. Sonia, 48 años, asesinada por su pareja el 17 de julio en Gijón
31. Dolores, 41 años, asesinada por su pareja el 29 de julio en Serra (Valencia)
32. Gema, 33 años, asesinada por su ex pareja el 31 de julio en Palma de Mallorca
33. Amaya, 4 años, asesinada por su padre el 31 de julio en Moraña (Pontevedra)
34. Candela, 9 años, asesinada por su padre el 31 de julio en Moraña (Pontevedra)
35. Maryna, 45 años, asesinada por su pareja el 5 de agosto en Castelldefels (Barcelona)
36. S.I., 7 años, asesinada por su padre el 5 de agosto en Castelldefels (Barcelona)
37. Leire, 34 años, asesinada por su ex pareja el 8 de agosto en Bilbao
38. Olga, 44 años, asesinada por su ex pareja el 12 de agosto en Castelldefels (Barcelona)
39. Marina, 26 años, asesinada por su ex pareja el 12 de agosto en Cuenca
40. Laura, 24 años, asesinada por la ex pareja de su amiga el 12 de agosto en Cuenca

41. S.I., 68 años, asesinada por su pareja el 17 de agosto en Armilla (Granada)
42. Leire, 34 años, asesinada por su ex pareja el 8 de agosto en Bilbao
43. Antonia, 48 años, asesinada por su pareja el 27 de agosto en Noalejo (Jaén)
44. Divina, 46 años, asesinada por su pareja el 6 de septiembre en Vigo
45. Fuensanta, 42 años, asesinada por su pareja el 17 de septiembre en Valencia
46. Almudena, 39 años, asesinada por su pareja el 4 de octubre en Erandio (Vizcaya)
47. Maimouna, 23 años, asesinada por su pareja el 5 de octubre en Beniel (Murcia)
48. Silvana, 33 años, asesinada por su pareja el 5 de octubre en Vigo
49. Carmen, 45 años, asesinada por su pareja el 5 de octubre en Guardo (Palencia)
50. Iris, 35 años, asesinada por su pareja el 23 de octubre en Sta. Cruz de Tenerife
51. Concepción, 38 años, asesinada por su ex pareja el 24 de octubre en Ponte Sampaio (Pontevedra)
52. S.I., 36 años, asesinada por su ex pareja el 24 de octubre en Fuengirola (Málaga)
53. Maria José, 71 años, asesinada por su pareja el 29 de octubre en Vigo
54. Constantina, 34 años, asesinada por su pareja el 1 de noviembre en Elche (Alicante)
55. Antonia, 28 años, asesinada por su pareja el 7 de noviembre en Baena (Córdoba)
56. Elvira, 42 años, asesinada por su ex pareja el 8 de noviembre en Llíria (Valencia)
57. Magdalena, 65 años, asesinada por la ex pareja de su hija el 8 de noviembre en Llíria (Valencia)
58. Isabel, 65 años, asesinada por su ex pareja el 9 de noviembre en Oviedo
59. Mari Carmen, 45 años, asesinada por su pareja el 12 de noviembre en Sanlúcar la Mayor (Sevilla)
60. S.I., 32 años, asesinada por su pareja el 14 de noviembre en Madrid
61. Eva, 42 años, asesinada por su pareja el 15 de noviembre en Marchena (Sevilla)
62. S.I., 61 años, asesinada por su pareja el 15 de noviembre en El Vendrell (Tarragona)

HOMBRES Y NIÑOS

1. Alejandro, 3 años, asesinado por la pareja de su madre el 9 de febrero en Rincón de la Victoria (Málaga)
2. Manuel, 57 años, asesinado por la pareja de su empleada el 3 de mayo en Níjar (Almería)
3. S.I., 10 años, asesinado por la pareja de su madre el 4 de mayo en Torreveja (Alicante)
4. Carlos, 6 años, asesinado por su padre el 30 de junio en Villajoyosa (Alicante)
5. Sergio, 36 años, asesinado por la ex pareja de su pareja el 3 de julio en Arbo (Pontevedra)
6. Carlos, 75 años, asesinado por la ex pareja de su sobrina el 16 de julio en Sevilla
7. S.I., 12 años, asesinado por su padre el 5 de agosto en Castelledefels (Barcelona)
8. S.I., 47 años, asesinado por la ex pareja de su pareja el 9 de noviembre en Logroño

Las estadísticas oficiales solo contabilizan las mujeres asesinadas a manos de sus parejas o ex parejas. Nosotras contamos todas, no solo las de aquellas que mantenían una relación con el agresor. Los datos los vamos actualizando a medida que se confirman las primeras noticias. Nuestras fuentes son el Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad en cuanto víctimas reconocidas oficialmente, noticias de prensa y feminicidio.net para recuperar todas aquellas que los datos oficiales dejan fuera.

Confiamos que llegará un día en que no tengamos que hacer este seguimiento, que hacemos para visibilizar a todas las mujeres, niñas, niños y varones que han sido asesinados por violentos machistas.

Por todas las víctimas, ¡BASTA DE VIOLENCIA CONTRA LAS MUJERES!

Organización de Mujeres de la Confederación Intersindical

25 de Novembre 2015

Propostes Didàctiques

Educació Infantil, Primària, E.S.O., Batxillerat i F.P.A.

STEs-INTERINDICAL
Organización de Mujeres

ÀREA DE INTERSINDICAL
LA DONA ≡ VALENCIANA